

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
82 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

Одеса 2022

Наукове видання

Збірник тез доповідей 82 наукової конференції викладачів університету
26 – 29 квітня 2022 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеського національного технологічного університету,
протокол № 13 від 24.05.2022 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д-р техн. наук, професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І д-р техн. наук, професор
Жигунов Д.О., д-р техн. наук, професор
Іоргачова К.Г д-р техн. наук, професор
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор
Коваленко О.О., д-р техн. наук, професор
Косой Б.В., д-р техн. наук, професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д-р екон. наук, професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, професор
Станкевич Г.М., д-р техн. наук, професор
Савенко І.І., д-р екон. наук, професор
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д-р техн. наук, професор
Ткаченко О.Б., д-р техн. наук, професор
Хобін В.А., д.т.н., професор
Хмельнюк М.Г., д-р техн. наук, професор
Черно Н.К д-р техн. наук, професор

Бізнес-ангели – це спроможні люди, що володіють не тільки фінансовими можливостями, але і колосальним досвідом по становленню і розвитку власного бізнесу.

Бізнес-ангели вкладають власні фінансові ресурси практично в ідеї, які в майбутньому можуть стати бізнес-проектами. Вони можуть інвестувати як від свого імені, так і через власні компанії. Основна перевага бізнес-ангелів перед традиційним банківським кредитом – приватні інвестори готові ризикувати. На відміну від банку, вони можуть надати як кредит на розвиток бізнесу, так і кредит на відкриття бізнесу. Крім того, вони беруть участь у бізнесі, дають професійні консультації, надають підтримку, адже вони безпосередньо зацікавлені в успіху підприємства.

Можна виділити 3 основні кроки по залученню бізнес-ангелу:

- Визначитись з унікальною ідеєю.
- Написати бізнес-план.
- Якнайкраще презентувати проєкт перед потенційними інвесторами.

З урахуванням вищенаведеного, перед підприємцем постає питання: Яким чином він обирає те чи інше джерело фінансування. Що для нього є найкращим? В такому випадку прийнятий наступний алгоритм:

- Оцінка потреб проєкту.
- Оцінка власних ресурсів для його покриття та потреб в залученні додаткових коштів.
- Аналіз можливих джерел фінансування й виплат за ними.
- Розрахунок показника середньозваженої вартості капіталу, а також фінансового левериджу й обрання найбільш ефективного ресурсу залученого капіталу.

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

ПРОДУКЦІЯ ОЛІЄЖИРОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ – АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

¹Антонюк П.О., к.е.н., ст. науковий співробітник, ²Антонюк О.П., к.е.н., доцент,

²Ступницька Т.М., к.е.н., доцент, ²Баранюк Х.О., д-р філософії

¹ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України», м. Одеса,

²Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

В останні роки, починаючи з 2014 року в товарному експорті України переважає агропродовольча продукція, частка якої в 2021 році хоч і скоротилась в порівнянні з попередніми роками, проте склала 40,7 %.

В свою чергу в агропродовольчому експорті одну із провідних позицій займає продукція олієжирового підкомплексу (насіння сої, ріпаку, соняшнику та продукти їх переробки – олія та макуха). В 2021 р. експорт цих видів продукції склав 9983 млн. дол. або 36,0 % агропродовольчого експорту, що є другим результатом після товарної групи «Зернові культури» з виручкою 12334 млн. дол.

Відомим недоліком агропродовольчого експорту України є обмежена номенклатура товарів, що стосується також продукції олієжирового підкомплексу, і це ставить отримання величини валютної виручки в залежність від кон'юнктури світового ринку.

Так, період 2013 – 2016 рр. характеризувався скороченням експортних цін в межах 15,5 – 31,0 %. Ситуація суттєво змінилась в 2016 – 2021 рр. різким зростанням експортних цін в результаті чого експортна виручка зросла з 6204 млн. дол. в 2016 р. до 10715 млн. дол. в 2021 р. або на 172,7 % практично без суттєвого збільшення кількості реалізованої продукції (табл. 1).

Таблиця 1 – Експорт продукції олієжирового підкомплексу України у 2016 і 2021 рр.

Види продукції	2016 рік			2021 рік		
	Кількість, тис.т.	Виручка, млн. дол.	Середня ціна 1 т, дол.	Кількість, тис.т.	Виручка, млн. дол.	Середня ціна 1 т, дол.
Насіння						
Соя	2736	985	360	1098	606	552
Ріпак	994	392	394	2671	1691	633
Соняшник	197	75	381	79	39	494
Всього	3927	1452	370	3848	2336	607
Олія						
Соняшникова	4872	3705	760	5090	6335	1244
Соева	153	111	725	241	295	1224
Ріпакова	92	68	739	166	223	1343
Всього	5117	3884	759	5497	6853	1246
Макуха						
Соняшникова	3983	729	183	4130	1228	297
Соева	334	116	347	471	255	541
Ріпакова	107	21	196	169	43	254
Всього	4424	866	195	4770	1526	320
Разом	13468	6202	460	14115	10715	759

* Розраховано авторами за даними Державної служби статистики України [1]

Як видно основною олійною культурою в експорті є соняшник на продукцію якого в 2021 році припадає 68,8 %. Це менше ніж в 2016 р. коли його частка була 72,7 %, що пов'язується із збільшенням ролі сої та ріпаку і продукції їх переробки.

Такі масштаби експорту дозволяють Україні займати серйозні позиції на світовому ринку, а саме: перше місце по об'єму експорту соняшникової олії та макухи. Так як більша частина урожаю сої та ріпаку йде на експорт, то серед світових експортерів сої Україна входить в ТОП-10 країн, а по ріпаку – третє місце після Канади та Аргентини.

Зростання експортної виручки пов'язується насамперед із збільшенням експорту рафінованої соняшникової олії. Головним чином експортується олія нерафінована, частка якої в 2021 році склала 90,3 % при середній експортній ціні за 1 т в розмірі 1219 дол.. В той же час, олію рафіновану реалізували по середній ціні 1475 дол. за тону або на 21 % більше. Основними імпортерами являються Індія, Китай та країни ЄС. Ряд країн цього союзу імпортують сиру олію в значних обсягах, що інколи перевищує внутрішні потреби, для подальшої переробки та реалізації під своїми торговими марками по значно вищій ціні. Так, Нідерланди при чисельності населення 17,3 млн. осіб в 2021 році імпортували 518,7 тис. т сирової соняшникової олії, що дає можливість для зростання їх експорту. Як результат, експорт Нідерландів продукції товарної групи 15 «Жири та олії тваринного або рослинного походження» майже досягає рівня України тільки завдяки практиці реекспорту продукції.

Важливим резервом зростання експорту продукції являється збільшення переробки соєвих бобів та ріпаку на вітчизняних заводах і експорту не насіння цих культур, як це має місце зараз, а продукції їх переробки (олії та макухи).

Література

1. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 15.03.2022).

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСУВАННЯ ВЛАСНОГО БІЗНЕСУ Стасюкова К.В.....	382
--	-----

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

ПРОДУКЦІЯ ОЛІЄЖИРОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОДУКЦІЇ – АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ Антонюк П.О., Антонюк О.П., Ступницька Т.М., Баранюк Х.О.....	383
МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ЩОДО ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ НА МАКРО- ТА МЕЗОРІВНЯХ ЇЇ ДОСЛІДЖЕННЯ Купріна Н.М.....	385
РОЛЬ МОНІТОРИНГУ ЯК СТАТИСТИЧНОГО МЕТОДУ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Ощепков О.П., Магденко С.О.....	387
ПРОВІДНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ У КОНТЕКСТІ ПІДНЯТТЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ Немченко В.В., Колеснік В.І.....	388
ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ Тарасова О.В.....	389

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ Шишлюк В.Р.....	391
ДЕЛЕГУВАННЯ - ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ Заболотна О.С., Работін Ю.Г.....	393
КАТЕГОРІЯ ПОТРЕБ В ЕКОНОМІЧНІЙ ТЕОРІЇ Згадова Н.С., Ткачук Т.І., Павленко Г.М., Згадова Н.С.....	395

СЕКЦІЯ «ХОЛОДИЛЬНІ УСТАНОВКИ І КОНДИЦІОНУВАННЯ ПОВІТРЯ»

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ АКЦІАЛЬНО-ПОРШНЕВОГО КОМПРЕСОРА АВТОМОБІЛЬНОГО КОНДИЦІОНЕРА Яковлев Ю.О., Семко А.С.....	397
ПРИНЦИПИ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ КЛІМАТИЧНИХ УСТАНОВОК ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ЕНТОМОЛОГІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ Піщанська Н.О., Подмазко О.С.....	399

СЕКЦІЯ «ФІЛОСОФІЯ І ПРАВО»

РОЗУМІННЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ У ФІЛОСОФІЇ І. КАНТА Мельник Ю.М., Тодорова С.М., Шевченко Г.А.....	400
МАРОДЕРСТВО: МОРАЛЬНИЙ І ПРАВОВИЙ АСПЕКТ Осадча І.А.....	401
СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ЕТИКИ Соловей А.О., Ботіка Т.С., Мамроцька О.А.....	402
РОЗВИТОК СТРЕСОСТІЙКОСТІ СТУДЕНТІВ ЗВО В СУЧАСНИХ УМОВАХ Черкаський А.В.....	404
ОПІР СЕЛЯНСТВА СУЦІЛЬНІЙ КОЛЕКТИВІЗАЦІЇ В ОДЕСЬКОМУ ОКРУЗІ У 1930 РОЦІ Шишко О.Г.....	406
ВІЙНА В УКРАЇНІ ТА ЗАГРОЗА СВІТОВОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ Черняк Г.А.....	408

СЕКЦІЯ «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА У КОЛІ ОСОБИСТОГО ЖИТТЯ СТУДЕНТА Кананихіна О.М., Сергєєва Т.П.....	410
ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ СТУДЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ Струк Б.І.....	412